

Mál nr. 250/2019

M og
V vegna réttaraðstoðartryggingar fjölskyldutryggingar**Ágreiningur um hvort bótaskylda úr réttaraðstoðartryggingu M hjá V sé til staðar.****Gögn.**

Málskot mótttekið 17.07.2020 ásamt fylgiskjöllum 1-17.

Bréf V dags. 08.11.2019 ásamt fylgiskjali.

Viðbótarathugasemdir M bárust í nokkrum tölvupóstum, dags. 31.07.2020 – 04.08.2020.

Málsatvik.

Af stefnu, sem er meðal gagna fyrir nefndinni, má ráða að M hafi höfðað mál gegn X og Y, og geri þær kröfur aðallega að X verði gert að afsala tilgreindri fasteign, A, til M og eiginmanns hennar, Y. Í grófum dráttum eru málsatvik, eins og þau koma fram í stefnu, þau að Y og M, sem höfðu búsetu að A höfðu hug á að festa kaup á fasteigninni. Af margvíslegum ástæðum hafi þau þó ekki staðist greiðslumat og því hafi verið leitað til föður Y, X. X hafi fallist á að vera skráður tilboðsgjafi og lántakandi vegna kaupanna, en skyldi hann þó afsala A til M og Y gerðu þau kröfu um það. M og Y hafi ætíð komið fram sem eigendur A, greitt kaupsamnings- og afsalsgreiðslur, auk annars kostnaðar vegna kaupanna og hafi eignin ekki verið afhent X. Jafnframt hafi M og Y greitt X upphæð sem svaraði til afborgana af lánum, og greitt skatta og skyldur af eigninni. Skráning X sem eiganda hafi því aðeins verið til málamynda.

Í tengslum við ofangreindan málarekstur gerði M kröfu um bætur úr réttaraðstoðarlið fjölskyldutryggingar sinnar hjá V. Hinn 22. júní 2020 hafnaði V bótaskyldu á grundvelli þess að ágreiningurinn varðaði M sem eiganda fasteignar, sbr. undanþáguákvæði f.-liðar 38. gr. viðeigandi vátryggingarskilmála.

M mótmælir þeirri afstöðu og telur ekki rétt að túlka hugtakið „eiganda“ fasteignar með þeim hætti sem V geri. Fyrir dómi séu gerðar viðurkenningarkröfur sem hafðar séu uppi án þess að fyrir liggi kautilboð eða -samningur og án þess að M eigi eignarrétt í A. Undanþáguákvæði beri að túlka þröngt, og M sé ekki þinglýstur eigandi A. Sé markmiðið að undanþáguákvæðið nái til annarra en „þinglýstra“ eigenda verði að byggja á því að um óskýrt orðalag í skilmálum sé að ræða. Jafnframt beri að líta til þess að aðrir en þinglýstir eigendur fasteigna geti ekki keypt sér húseigendatryggingu, en í slíkum vátryggingum sé réttaraðstoðartrygging vegna ágreinings sem varði vátryggðan sem eiganda fasteignar innifalinn. Sé samræmistúlkun beitt sé ljóst að í undanþáguákvæði fjölskyldutryggingarinnar beri að túlka „eiganda“ fasteignar með sama hætti, þ.e. að um þinglýstan eiganda sé að ræða. Samkvæmt öllu framansögðu sé bótaskylda því fyrir hendi. Máli sínu til stuðnings vísar M jafnframt til dómafordæma, úrskurða yfirskattanefndar og fræðirita. Krafa M fyrir nefndinni er því sú að nefndin úrskurði um að M sé ekki eigandi fasteignar skv. tilgreindu undanþáguákvæði viðeigandi skilmála og að því sé bótaskylda fyrir hendi.

Í bréfi sínu til nefndarinnar lýsir V þeirri afstöðu sinni að það skjóti skökku við að M haldi því fram að hún sé ekki eigandi A þegar ágreiningur dómsmálsins snúi að því að hún sé réttmætur eigandi helminga fasteignarinnar. Því sé ljóst að málareksturinn falli undir tilgreint ákvæði skilmálanna sem undanþiggi ágreining sem varði vátryggðan sem eiganda fasteignar. Tilvísun M til samræmistúlkunar breyti engu í því samhengi, enda sé almennt viðurkennt að vátryggingafélögum sé heimilt í vátryggingarskilmálum að undanskilja ákveðnar áhættur eða tjónsatvik sé um valkvæðar vátryggingar að ræða. Umþrætt skilmálaákvæði skuli túlka eftir orðanna hljóðan og þar sem ljóst sé samkvæmt framansögðu að umræddur málarekstur varði M sem eiganda fasteignar sé bótaskylda ekki fyrir hendi. Er kröfu M því hafnað.

Álit.

Í skilmálum umræddrar váttryggingar kemur fram að váttryggingin greiði málskostnað vegna ágreinings í einkamáli, sem snertir váttryggðan sem einstakling og kemur til úrlausnar almennra dómstóla hér á landi. Af f-lið 38. gr. skilmálanna leiðir hins vegar að váttryggingin tekur ekki til ágreinings, máls eða málsbeiðni sem varðar váttryggðan sem eiganda fasteignar. Af framangreindri málsatvikalýsingu, svo og fyrirbyggjandi gögnum, má ráða að málatilbúnaður M í umræddu dómsmáli byggir á því að hún og Y séu raunverulegir eigendur fasteignarinnar A, og að skráning X sem eiganda hennar hafi aðeins verið til málamynda. Verður ekki fallist á það með M að beita beri annarri túlkun en túlkun samkvæmt orðanna hljóðan þegar kemur að því að greina merkingu orðins „eigandi“ í tilvísuðu undanþáguákvæði váttryggingarskilmálanna. Verður þá að telja að „eigandi“ hafi, samkvæmt almennum málakilningi, víðari skírskotun en „þinglýstur eigandi“, þó vissulega sé almennt litið svo á að þinglýsing eignarheimildar gefi sterka vísbendingu um raunverulegt eignarhald. M grundvallar hins vegar málarekstur sinn á því að svo sé ekki í þessu tilviki. Samkvæmt öllu framansögðu verður því að líta svo á að umræddur ágreiningur snúist að meginstefnu um eignarhald á fasteign og varði M sem eiganda fasteignar. Ber því að hafna kröfu hennar.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum úr réttaraðstoðartryggingu fjölskylduverndar 3 hjá V.

Reykjavík 8. september 2020

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögm.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.